

Monumentnummer*: 518586

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 11 september 2000
Kadaster deel/nr 82655/182

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Brunssum		Brunssum		Limburg			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Wieënweg	48			6445 CE	Brunssum		
Wieënweg	50			6445 CE	Brunssum		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Brunssum		B				4203	
Brunssum		B				4204	

Omschrijving**

Inleiding

Twee INGENIEURSWONINGEN onder één kap in traditionele stijl, 1941. Gebouwd naar een ontwerp van de Sittardse architect Jos. Wielders, in opdracht van de Staatsmijnen in Limburg. De woningen zijn teruggerooid gesitueerd in de lineaire bebouwing van de Wieënweg, onmiddellijk ten zuiden van de voormalige mijnspoorweg en op korte afstand van de voormalige Staatsmijnen Emma en Hendrik.

De tegen de garage van Wieënweg 48 gebouwde garage behoort bij het pand Wieënweg 46. UITGESLOTEN van bescherming zijn de houten berging achter de garage alsmede de luifel boven de deur van de bijkeuken van Wieënweg 48; alle sedert 1941 gerealiseerde aan- en bijbouwen van Wieënweg 50.

Omschrijving\

De twee ingenieurswoningen vormen een bouwkundige eenheid samengesteld uit twee woningtypen: Wieënweg 50 van het type 1, Wieënweg 48 van het type 2. Beide panden hebben een onregelmatige PLATTEGROND. Wieënweg 48 heeft een in hoofdvorm

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechthoekige plattegrond; aan de voorgevel een uitgebouwde studeerkamer, op de hoek van de achtergevel een trapsgewijs uitgebouwde bijkeuken plus garage; Wieënweg 50 heeft een aan de westelijke zijgevel uitgebouwde zitkamererker alsmede een aan de achtergevel uitgebouwde bijkeuken met schuine gevelzijde.

De hoofdvolumes van beide panden tellen een gedeeltelijke souterrainverdieping, twee BOUWLAGEN en een zolderverdieping. Zij worden gedekt door een samengesteld SCHILD- EN ZADELDAK, waarvan de noklijn parallel aan de straatweg ligt. Rood genuanceerde Hollandse pannen. Overstekken. Elk pand heeft een nokschoorsteen en een hoge schoorsteen op het achterdakvlak. Tussen deze hoge schoorstenen is een gecombineerde dakkapel geplaatst, oorspronkelijk met drie vensters per pand en onderling gescheiden door een beschot. Thans heeft elk pand in deze kapel een verticaal ingedeeld kunststof vensterkozijn en is de hele kapel bekleed met trespa. Wieënweg 48 heeft een tuimelraam op het voordakvlak, Wieënweg 50 een klein zolderraam.

De uitgebouwde studeerkamer van Wieënweg 48 en de zitkamererker van Wieënweg 50 worden gedekt door een ZADELDAKJE met rood genuanceerde Hollandse pannen en aan het oog onttrokken door in- en uitgezwenkte topgevels. Bij Wieënweg 48 is het zadeldakje ingestoken in de dakconstructie en in de zijgevel voortgezet. Boven de entree van pand nr. 48 een klein LESSENAARSDAKJE met rood genuanceerde Hollandse pannen. De bijgebouwde garage van Wieënweg 50 en de uitgebouwde bijkeuken met garage van Wieënweg 48 hebben een zadeldak met overstek en rood genuanceerde Hollandse pannen. Schoorsteen op het achterdakvlak van de bijkeuken van Wieënweg 48.

De woningen zijn opgetrokken in baksteen en zandsteen. De voorgevels en de zijgevels zijn gemetseld in wild verband, de achtergevels in kettingverband. Platvol voegwerk. De VENSTERS waren oorspronkelijk uitgevoerd in smalle, donkergroen geverfde stalen profielen, de BUITENDEUREN in hout. Bij het pand Wieënweg 48 zijn de vensterkozijnen in voor- en achtergevel vervangen kozijnen in kunststof. Deze kozijnen hebben in voor- en zijgevel een donkergroene kleur, in de achtergevel een witte. De verticale indeling van het zitkamervenster, het halfronde slaapkamervenster in de tweede laag van de studeerkameruitbouw en de kleine roedeverdeling van de terrasdeuren in de achtergevel zijn hierbij verloren gegaan. Vensterluiken met beslag bij de studeerkamervensters van pand nr. 48. Bij Wieënweg 50 zijn de stalen vensterkozijnen vervangen door kunststof, met uitzondering van het stalen bovenlicht van de voordeur.

De VOORGEVELS zijn georiënteerd op het zuiden. Wieënweg 48 heeft in de eerste bouwlaag een aanzienlijk rechthoekig zitkamervenster met een korfboogvormige drukboog, een vulstuk en een decoratieve rollaag. Hierboven, in de tweede bouwlaag, een reeks van drie rechthoekige slaapkamervensters met segmentboogvormige drukboog. Het risalerende voorgeveldeel loopt uit in een in- en uitgezwenkte topgevel met zandstenen schouderstukken op zandstenen consoles. In de eerste laag een rechthoekig verticaal ingedeeld venster, waarboven een drukboog en een vulstuk. In de topgevel, tussen twee muizetandlijsten, een rondboogvormig venster.

Wieënweg 50 heeft in de eerste laag een rechthoekig zitkamervenster met een korfboogvormige drukboog, een vulstuk en een decoratieve rollaag, zonder de oorspronkelijke zijlichten. Daarnaast, verdiept in een afgeschuinde zandstenen lijst, de rechthoekige houten paneeldeur. Boven de deur een betonlatei annex luifel en een korfboogvormig stalen bovenlicht met roedeverdeling. In de tweede bouwlaag een reeks van vier rechthoekige vensters met segmentboogvormige drukboog en twee ronde stalen vensters met kruisvormige indeling en waterspuwer. De op het oosten gelegen ZIJGEVEL van Wieënweg 48 is onregelmatig ingedeeld en heeft een risalerend gevelvlak. In dit gevelvlak een rechthoekig studeerkamervenster met vensterluik onder een segmentboogvormige drukboog plus de verdiept geplaatste korfboogvormige houten entree deur. Hierboven, hoog onder het dakoverstek, een houten gevelbeschot en twee rechthoekige vensters. In het middendeel van de zijgevel drie hoge, smalle rechthoekige oorspronkelijk stalen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

trappenhuisvensters met glas-in-lood en een rechthoekig souterrainvenster. Rechts daarnaast, in de eerste laag, een rond stalen toiletvenster met kruisvormige indeling en waterspuwer alsmede een rechthoekig keukenvenster met segmentboogvormige drukboog en vulstuk. Dit keukenvenster had oorspronkelijk een negenruits roedeeverdeling. In de tweede laag twee rechthoekige vensters met segmentboogvormige drukbogen.

De op het westen gelegen ZIJGEVEL van Wieënweg 50 wordt in de eerste laag gedomineerd door de uitgebouwde zitkamererker met in- en uitgezwenkte topgevel met zandstenen consoles en schouderstukken. In deze erker een rechthoekig venster, oorspronkelijk verticaal ingedeeld, onder een segmentboogvormige drukboog en een klein vulstuk. Links daarnaast, in het terugliggende geveldeel, een van oorsprong uit vier delen bestaande terrasdeur. Hierboven een korfboogvormige drukboog, een vulstuk en een decoratieve rollaag.

In de tweede laag, boven de terrasdeuren, drie rechthoekige vensters onder een segmentboog. In de top van de gevel twee rechthoekige vensters onder een segmentboog.

Deze zijgevel heeft de vorm van een tuitgevel met schouderstukken. Deze schouderstukken worden ondersteund door uitkragende zandstenen consoles. De tuitgevel wordt bekroond door een zandstenen frieslijst.

De ACHTERGEVEL van Wieënweg 48 risaleert ten dele. In dit risalerende gevelvlak een klein rechthoekig kunststof keukenvenstertje met vulstuk onder een segmentboog.

In de eerste laag van het terugliggende geveldeel oorspronkelijk een groot kozijn met dubbele terrasdeuren en zij- en bovenlichten met kleine roedeeverdeling onder een segmentboogvormige strek en een vulstuk. Het huidige kozijn heeft geen roedeeverdeling. In de tweede laag drie rechthoekige vensters onder een segmentboog.

De ACHTERGEVEL van Wieënweg 50 wordt volgens het oorspronkelijke ontwerp gedomineerd door een uitgebouwde bijkeuken van één laag onder een betonnen dakplaat. Deze bijkeuken is aan de oostzijde afgeschuind en voorzien van een rechthoekige buitendeur. Aan de westzijde, hoog onder de overstekende dakplaat, een rechthoekig venster, oorspronkelijk met dubbele verticale indeling. Rechts naast de bijkeuken een rechthoekig woonkamervenster onder een segmentboog, links een rechthoekig keukenvenster onder een segmentboog en een vulstuk. Het woonkamervenster heeft op de ontwerptekeningen een bovenlicht, het keukenvenster een negenruits indeling. In de tweede laag, boven dit keukenvenster, twee rechthoekige slaapkamervensters onder een segmentboog.

De gecombineerde BIJKEUKEN- EN GARAGE-UITBOUW van Wieënweg 48 heeft aan de straatzijde een dubbele, korfboogvormige houten garagepoort met beslag. In de achtergevel een rechthoekige houten deur, in de korte zijgevel een klein, oorspronkelijk verticaal ingedeeld venster. De bijkeuken heeft oorspronkelijk een houten rechthoekige buitendeur waarnaast een klein rechthoekig venster.

De GARAGE van Wieënweg 50 is aan de oostzijde tegen de garage van Wieënweg

52 gebouwd. Ook hierin een dubbele, korfboogvormige houten garagepoort met beslag. In de zijgevel een rechthoekig, oorspronkelijk verticaal ingedeeld venstertje. Op de hoek van de de garage-zijgevel een steunbeer.

In hoogte afnemende bakstenen ERFSCHEIDINGSMUREN met ezelsrug tussen de garages aan weerszijden van de woningen. De woningen van het type 1 zijn oorspronkelijk ook voorzien van een lage, gebogen bakstenen erfscheidingsmuur met ezelsrug tussen de westelijke zijgevel en de toerit naar de garage.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De achtertuinen zijn vanaf de achtergevels deels gescheiden door een bakstenen muur.

De INTERIEURindeling van pand nr. 48 is in bescheiden mate gewijzigd: de indeling in kamers-en-suite is verdwenen, één deur tussen gang en zitkamer is gedicht.

Waardering

De ingenieurswoningen aan de Wieënweg zijn van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de traditionele bouwstijl, door het belang van de woningen voor het oeuvre van architect Wielders, de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp, het materiaalgebruik en de ornamentiek.

De woningen vormen een belangrijk onderdeel van het uitgestrekte, sterk hiërarchisch ingerichte woongebied in de onmiddellijke nabijheid van de terreinen van de voormalige Staatsmijnen Emma en Hendrik. Als zodanig zijn de ingenieurswoningen een bijzondere uitdrukking van de wijze van bouwen van bedrijfswoningen in Nederland, waarbij in de mijnstreek meer dan elders in Nederland het aanzien van de bewoner binnen het bedrijf tot uitdrukking werd gebracht. Als gevolg van de specifieke situering zijn de ingenieurswoningen ten zeerste verbonden met de ontwikkeling en uitbreiding van de mijnstreek in het algemeen en Brunssum in het bijzonder. De woningen zijn van belang voor het aanzien van de mijnstreek en beschikken over een historisch-ruimtelijke relatie met de regionale bodemgesteldheid en de inmiddels geruimde mijnsterreinen.

De woningen zijn van belang vanwege de van redelijk tot hoog variërende architectonische gaafheid en zijn van waarde voor de structurele en visuele gaafheid van de bebouwde omgeving. Bovendien beschikken de ingenieurswoningen over een redelijke architectuurhistorische zeldzaamheidswaarde; daarnaast in nationaal perspectief over een aanzienlijke typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

Het algemeen belang van de woningen wordt bepaald door de combinatie van de hierboven aangehaalde overwegingen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument